

Стручне информације

КОРИСНЕ ВЕБ ЛОКАЦИЈЕ

ВЕБ АЛАТИ ЗА ИЗРАДУ МАПА УМА

Мапе ума (когнитивне мапе или појмовне мапе) често се користе као метод за ефикасније учење и решавање проблема. За мапе ума можемо рећи да су скуп интелектуалних *алаи* помоћу којих много информација можемо систематизовати и графички представити на једном месту. Мапирање садржаја нам помаже да га упамтимо као целину, да направимо структуру, такозвани *косџур*, и на тај начин у сећању имамо повезан садржај. Најчешће навођени образовни потенцијали мапа ума су: ефикасније и успешније учење, подстицање креативности при стварању нових идеја и рационалније коришћење времена за учење. Свака когнитивна мапа служи као мрежа или костур око којег се информације сакупљају и логички структурирају на следећи начин: хијерархијски (надређени елементи обухватају поделементе); временски, тј. паралелно (елементи се појављују, делују истовремено); сукцесивно (поједини елементи следе једни за другима) и логички (на пример, више елемената истовремено ути-

че на трећи елемент, а и међусобно су неки елементи у интерактивном односу). Постоји велики број веб-алата за израду мапа ума. Предности мапа ума креираних на овај начин у односу на класичне су: једноставна организација и реорганизација, мултимедијалност (вишебојне слике, аудио и видео записи), зумирање (омогућава пројекцију појединих делова мапе током наставе али и израду *мејмапа*, погодних за израду тематског понављања или систематизацију садржаја), једноставно архивирање, дистрибуција и пројекција. Већина алата које смо тестирали поседује прегледан кориснички интерфејс, једноставни су за употребу и бесплатни су.

Mindomo <http://www.mindomo.com/>

Миндомом је алат за колаборативно креирање мапа ума за пословне и образовне потребе. Потребно је да корисник буде регистрован. Ученици у групама могу креирати мапе ради обраде појединог дела наставног градива, ради прикупљања података при изради истраживачког пројекта или ради приказа неког важног концепта.

MindMup <http://www.mindmup.com/>

Мапа ума (енг. MindMup) припада групи бесплатних алата, једноставних за употребу и није потребна регистрација. Алат дозвољава сараднички рад на мапи у реалном времену. Избором опције напредовање (Progress) у проширењима (Extensions) можемо пратити напредак рада на мапи. Свака фаза израде (блокирано, у току, ...) означена је једном бојом. Мапу мо-

жете архивирати као мапу, слику, текст или HTML документ.

НАЈБОЉИ ВЕБ АЛАТИ ЗА ИЗРАДУ МАПА ЗА НАСТАВНИКЕ И УЧЕНИКЕ¹

1. [Http://popplet.com/](http://popplet.com/)
2. <http://www.mindmeister.com/>
3. <http://www.spiderscribe.net/>
4. <https://www.text2mindmap.com/>
5. <https://bubbl.us/>
6. <https://coggle.it/>
7. <http://mind42.com/>
8. <https://www.lucidchart.com/>

Добро штиво <http://www.goodreads.com/>

Добра штиво је веб локација намењена љубитељима књига и читања и има скоро десет милиона чланова. Корисници могу креирати виреелне полице са књигама помоћу одабира књига из каталога додати нове књиге у каталог, укључити се у читалачке кругове и групе где се на форумима дискутује о одређеним књигама, прочитати приказе књига и др. На локацији

¹ Видети детаљније на : <http://www.educatorstechnology.com/2014/03/the-best-mind-mapping-tools-and-apps.html>

постоји виртуелна полица са књигом српских писаца.

Заштита интелектуалног власништва на Интернету <http://creativecommons.org.rs/>

Да ли је тачан став – „Садржај са интернета за образовне потребе могу слободно користити уз позивање на извор?“ Да ли на прави начин поштујемо интелектуално власништво?

info

Creative Commons (CC) licence vam pružaju mogućnost da zadržite prava na delo i da istovremeno dozvolite drugima korišćenje dela.

Ако пишемо неки рад у којем наводимо идеју неког другог аутора, довољно је да на прави начин референцирамо његово дело. Међутим, приликом преузимања садржаја са интернета, укључујући текстове, фотографије и музику, важно је да проверимо под каквим условима је допуштена њихова употреба, и да поступимо у складу са тим. Неки сервиси омогућавају лако проналажење садржаја које је могуће слободно користити. На пример, Гугл омогућава, кроз опцију напредног претраживања, проналажење садржаја према критеријуму права употребе. Приликом објаве сопствених ауторских материјала на вебу, дужни смо да сами заштитимо своје интелектуално власништво. Потребно је да јасно наведемо на који начин наши материјали могу да се користе.

За те потребе користе се лиценце Creativecommons, о којима можемо више сазнати на датом сајту.

Академски претраживач <http://www.infotopia.info/>

Академски претраживач нуди приступ само пажљиво одабраним образовним сајтовима од стране наставника и библиотекара. Користан је и ученицима и наставницима.

MERLOT - Материјали за е-учење <http://www.merlot.org/merlot/index.htm>

MERLOT (The Multimedia Educational Resource for Teaching and Online Learning) је међународни конзорцијум састављен од преко двадесет институција високог образовања и њихових партнера

ради стварања заједнице у којој факултети, наставници и студенти из целог света активно учествују у стварању и дељењу релевантних образовних е-материјала. Мисија овог конзорцијума је побољшање ефикасности наставе повећањем квантитета, али и квалитета рецензираних материјала за е-учење који ће се употребити у настави на факултетима. На датом сајту можемо пронаћи квалитетне наставне материјала и квалитетну техничку подршку.

Образовна друштвена мрежа Edmodo

<https://srb.edmodo.com/>

Едмодо је стабилна и безбедна друштвена мрежа за учење и размену информација, која корисницима (наставницима) омогућава да добију поддомен за образовну установу или регион. На Едмоду све функционише преко кодова: код образовне установе, код групе у којој се одвија васпитно-образовни рад или групе ученика; код ученика, код родитеља. Ученици не морају да се региструју путем е-адресе, него их уписује наставник, при чему добијају свој код. Родитељски налог омогућава родитељима да прате своју децу, а наставницима да комуницирају са родитељима.

Детекција плагијата

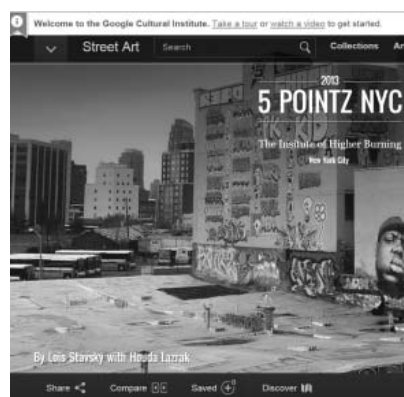
<http://www.plagium.com/>

На датој локацији налази се сајт за утврђивање плагијата. Једноставним уношењем (копирањем и лепљењем) у поље за текст, бирамо брзо или дубинско претраживање и добијамо адресу на којој постоји сличан или идентичан текст. Ако одаберемо опцију за напредно претраживање можемо да бирамо резултате сажетка, временских линија или стварног текста. Овај веб-алат ради без икакве регистрације или пријављивања.

Google Street Art

<https://www.google.com/culturalinstitute/project/street-art>

Институт за културу Гугл наставља са представљањем уметничких дела из целог света. Ни-

хов најновији подухват је Street Art Project на ком сарађују са преко тридесет музеја и културних установа широм света. Посетиоци ове интернет презентације могу да погледају детаљне фотографије више од пет хиљада графита, мурала и других облика уличне уметности. Фотографије снимљене на пет континената током последњих пет година приказују графите старе од неколико недеља до више деценија, а праћене су текстом са историјом настанка.

Галерија "ОзОН"

<http://www.o3one.rs/>

Пројекат ОЗОНЕ је настао с намером да пружи подршку креативној, покретачкој страни друштва, са идејом да се постави платформа за стварање и промовисање синергије уметности, науке и технологије. ОЗОНЕ се бави излагањем дела савремене уметности, развијањем пројеката, продукцијом изложби... Бројним уметничким поставкама и посебним мултидисциплинарним пројектима које иницира, ОЗОНЕ покушава да одговори на изазове савременог друштва. Својом отвореношћу према разноликим културним иницијативама, ОЗОНЕ развија образовне и партиципативне програме, негујући приступ који развија радозналост, и служи као мултимедијална радна платформа

отворена за све креативне и иновативне актере који раде у различитим комуникативним областима културе, економије, бизниса и медија. Да би сваки сегмент био адекватно заступљен, OZONE је своје активности поделио у три целине: Art3ONE, Eko3ONE и Open3ONE.

Веб симулација табле са плутом и порукама
<http://en.linoit.com/>

Веб-алат linolit нам омогућава избор различитих естетских изгледа табле. Осим текста, на таблу можемо додати слику, видео-запис или фотографију. Табла може бити приватна или је можемо делити са другима.

Веб алат за креирање временске осе
<http://timerime.com/>

Памћење година и догађаја једноставније је и лакше, на осе обогаћеној медијским садржајима. Веб-алати за креирање временске осе су графички организатори који управо томе служе, било да се ради о одређеном историјском периоду, биографијама познатих или генези неке идеје. Дати веб-алат једноставан је за употребу, веома ефикасан и визуелно прихватљив.

НАЈБОЉИ ВЕБ АЛАТИ ЗА ИЗРАДУ ВРЕМЕНСКЕ ОСЕ ЗА НАСТАВНИКЕ²

<http://www.tiki-toki.com/>
<http://timeglider.com/>
<http://www.ourstory.com/>
<http://www.capzles.com/>
http://www.readwritethink.org/files/resources/interactives/timeline_2/
<http://www.timetoast.com/>
<http://www.dipity.com/>

Временска оса у програму Power Point

<https://www.officetimeline.com/>

Временску осу (енг. timeline) у програму закреирање мултимедијалних презентација Power Point, као и у другим апликацијама из пакета MS Office можемо креирати једноставном инсталацијом модула за временску осу. На датом сајту можемо бесплатно преузети модул и погледати видео-клип са детаљним упутством за његову употребу.

др Мирослава Ристић
Учитељски факултет, Београд

² Видети детаљније на: <http://www.educatorstechnology.com/2012/08/8-excellent-free-timeline-creation.html>